



**გადაწყვეტილება**  
საქართველოს სახელით

**შესავალი ნაწილი**

19 ოქტომბერი, 2015 წელი

თბილისი

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგია  
მოსამართლე ნინო ბუაჩიძე  
სხდომის მდივანი ეკატერინე კალმახელიძე

მოსარჩელე - ასოციაცია მწვანე ალტერნატივა (ა(ა)იპ)  
წარმომადგენელი - ირმა მახათაძე, ირაკლი მაჭარაშვილი, ნინო გუჯარაიძე

მოპასუხე - საქართველოს მთავრობა  
წარმომადგენელი - ზაზა თაქთაქიშვილი

მესამე პირები: 1. სსიპ დაცული ტერიტორიების სააგენტო  
წარმომადგენელი - ირაკლი ჯუღელი  
2. საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო  
წარმომადგენელი - შოთა კუბლაშვილი  
3. სს დარიალ ენერჯი  
წარმომადგენელი - ირაკლი ჟორჟოლიანი

დავის საგანი - ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის  
ნაწილობრივ ბათილად ცნობა

**აღწერილობითი ნაწილი**

**1. სასარჩელო მოთხოვნები**

1.1. გამოცემის დღიდან ბათილად იქნეს ცნობილი საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 18 ნოემბრის N2247 განკარგულება ყაზბეგის ეროვნული პარკის ტერიტორიაზე ჰიდროელექტროსადგურის „დარიალ ჰესის“ მშენებლობისათვის საჭირო 87337 კვ.მ. მიწის ფართობის სახელმწიფო ტყის ფონდით სპეციალური დანიშნულებით სარგებლობაში გამოყოფის ნაწილში;



## 1.2. მოპასუხის პოზიცია

მოპასუხე საქართველოს მთავრობის წარმომადგენელმა სარჩელი არ ცნო.

1.3.1. მესამე პირმა - სსიპ დაცული ტერიტორიების სააგენტოს წარმომადგენელმა სარჩელი არ სცნო.

1.3.2. საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს წარმომადგენელმა სარჩელი არ სცნო;

1.3.3. სს დარიალი ენერჯის წარმომადგენელმა სარჩელი არ სცნო;

## 3. სასამართლოს მიერ დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები

3.1. სს დარიალ ენერჯიმ 2011 წლის 10 ნოემბერს წერილით მიმართა საქართველოს გარემოს დაცვის სამინისტროს. წერილის ავტორი განმარტავდა, რომ ყაზბეგის რაიონში, მდინარე თერგზე სს დარიალ ენერჯსა და საქართველოს მთავრობას შორის 2011 წლის 19 მაისს გაფორმებული ხელშეკრულების თანახმად, ხორციელდებოდა 108 მგვტ ჰიდროელექტროსადგურის - „დარიალ ჰესის“ მშენებლობა. ვინაიდან მშენებლობისათვის განკუთვნილი ფართობი ნაწილობრივ ჯდებოდა დაცულ ტერიტორიებში (აზომვითი ნახაზი N1, N2, N3) სს დარიალ ენერჯი ითხოვდა აღნიშნული ნაკვეთების სპეციალური დანიშნულებით სარგებლობის უფლებით გადაცემას. წერილის ავტორი ასევე აღნიშნავდა, რომ მითითებულ ნაკვეთებზე არ იყო გათვალისწინებული რაიმე სახის ხე-ტყის მოჭრა და არ აღინიშნებოდა წითელი ნუსხით დაცულ მერქნიან მცენარეთა სახეობების არსებობა.

მტკიცებულება, რომელსაც ეყრდნობა სასამართლო:

- სს დარიალ ენერჯიმ 2011 წლის 10 ნოემბერს წერილი (ს.ფ. 54);
- საკადასტრო აზომვითი ნახაზები (ს.ფ. 55, 57, 59).

3.2. სს დარიალ ენერჯის წერილის საფუძველზე მომზადდა საქართველოს გარემოს დაცვის მინისტრის ბრძანება ყაზბეგის ეროვნული პარკის ტერიტორიაზე ჰიდროელექტროსადგურის „დარიალ ჰესის“ მშენებლობისათვის საჭირო 87737 მ.კვ მიწის ფართობის სპეციალური დანიშნულებით ტყითსარგებლობაში გამოყოფის თაობაზე.

მტკიცებულება, რომელსაც ეყრდნობა სასამართლო:

- დაცული ტერიტორიების სააგენტოს 2011 წლის 14 ნოემბრის N11-06/829 წერილი (ს.ფ. 179);
- გარემოს დაცვის მინისტრის ბრძანების პროექტი (ს.ფ. 180-181).



3.3. დაცული ტერიტორიების სააგენტოს ყაზბეგის ეროვნული პარკის ადმინისტრაციის 2011 წლის 14 ნოემბრის N25-05/44 წერილით დაცული ტერიტორიების სააგენტოს ეცნობა, რომ წარდგენილ ნახაზზე აღნიშნული ტერიტორია მდებარეობდა ყაზბეგის ეროვნული პარკის მე-6 კვარტლის მე-18 ლიტერში ტრადიციული გამოყენების ზონის ფარგლებში. აღნიშნულ ტერიტორიაზე საქართველოს წითელ ნუსხაში შეტანილი მერქნიანი მცენარეების სახეობები არ იყო წარმოდგენილი, ხოლო არსებული ნახაზის მიხედვით აღნიშნულ ტერიტორიაზე დარიალ ჰესის მშენებლობა არ მოითხოვდა მერქნიანი მცენარეების მოჭრას.

**მტკიცებულება, რომელსაც ეყრდნობა სასამართლო:**

- დაცული ტერიტორიების სააგენტოს ყაზბეგის ეროვნული პარკის ადმინისტრაციის 2011 წლის 14 ნოემბრის N25-05/44 წერილი (ს.ფ. 61);

3.4. საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს 2011 წლის 15 ნოემბრის N17/08/4477 წერილით საქართველოს გარემოს დაცვის სამინისტროსადმი განმარტებულია, რომ ყაზბეგის (სტეფანწმინდის მუნიციპალიტეტი) ეროვნული პარკის ტერიტორიაზე ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობის მიზნით შერჩეული მიწის ნაკვეთის ე.წ. სპეციალური დანიშნულებით ტყითარგებლობაში გამოყოფის თაობაზე სამინისტრომ თავისი კომპეტენციის ფარგლებში შესაძლებლად მიიჩნევა დოკუმენტაციაში წარდგენილ მიწის ნაკვეთზე განხორციელებულიყო წერილში მითითებული ღონისძიება მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

**მტკიცებულება, რომელსაც ეყრდნობა სასამართლო:**

- საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს 2011 წლის 15 ნოემბრის N17/08/4477 წერილი (ს.ფ. 62);

3.5. საქართველოს გარემოს დაცვის სამინისტროს 2011 წლის 17 ნოემბრის N574 წერილით საქართველოს მთავრობას სხდომაზე განსახილველად წარედგინა განკარგულების პროექტი ყაზბეგის ეროვნული პარკის ტერიტორიაზე ჰიდროელექტროსადგურის „დარიალ ჰესის“ მშენებლობისათვის საჭირო 87737 კვ.მ. მიწის ფართობი სახელმწიფო ტყის ფონდით სპეციალური დანიშნულებით სარგებლობაში გამოყოფის თაობაზე

**მტკიცებულება, რომელსაც ეყრდნობა სასამართლო:**

- საქართველოს გარემოს დაცვის სამინისტროს 2011 წლის 17 ნოემბრის N574 წერილი (ს.ფ. 63);

3.6. საქართველოს მთავრობის კანცელარიის იურიდიული დეპარტამენტის დასკვნის თანახმად, ვინაიდან წარდგენილი წერილისა და პროექტის მიხედვით არ შეგებოდა დაცულ ტერიტორიაზე რაიმე სახის ჭრების განხორციელება, დამატებით გასააზრებელი იყო აღნიშნული საკითხის მიზანშეწონილობის საკითხი.



მტკიცებულება, რომელსაც ეყრდნობა სასამართლო:

- საქართველოს მთავრობის კანცელარიის იურიდიული დეპარტამენტის დასკვნა (ს.ფ. 49-50);

3.7. საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 18 ნოემბრის სხდომის N42 ოქმიდან ამონაწერის თანახმად, საქართველოს მთავრობის მიერ მოწონებული იქნა საქართველოს მთავრობის განკარგულების პროექტი „ყაზბეგის ეროვნული პარკის ტერიტორიაზე ჰიდროელექტროსადგურის „დარიალ ჰესის“ მშენებლობისათვის საჭირო 87737 კვ.მ. მიწის ფართობის სახელმწიფო ტყის ფონდით სპეციალური დანიშნულებით სარგებლობაში გამოყოფის თაობაზე“.

მტკიცებულება, რომელსაც ეყრდნობა სასამართლო:

- ამონაწერი საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 18 ნოემბრის სხდომის N42 ოქმიდან (ს.ფ. 98);

3.8. საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 18 ნოემბრის N2247 განკარგულებით „ტყითსარგებლობის წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2010 წლის 20 აგვისტოს N242 დადგენილებით დამტკიცებული წესის 27<sup>1</sup> მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად, ყაზბეგის ეროვნული პარკის ტერიტორიაზე ჰიდროელექტროსადგურის „დარიალ ჰესის“ მშენებლობისათვის საჭირო 87737 კვ.მ. მიწის ფართობი გამოიყო სახელმწიფო ტყის ფონდით სპეციალური დანიშნულებით სარგებლობაში.

მტკიცებულება, რომელსაც ეყრდნობა სასამართლო:

- საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 18 ნოემბრის N2247 განკარგულება (ს.ფ.44-45).

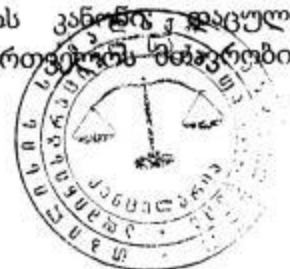
#### სამოტივაციო ნაწილი

#### 4. შემაჯამებელი სასამართლო დასკვნა

საქმეში არსებული მასალებისა და მხარეთა ახსნა-განმარტებების მოსმენის, სარჩელის ფაქტობრივი და სამართლებრივი საფუძვლიანობის შემოწმებისა და საქმეში არსებულ მტკიცებულებათა სამართლებრივი შეფასების შედეგად, სასამართლო მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ სარჩელი არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

#### 5. კანონები, რომლებითაც სასამართლომ იხელმძღვანელა

საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსი; საქართველოს ტყის კოდექსი, დაცული ტერიტორიების სტატუსის შესახებ საქართველოს კანონი; დაცული ტერიტორიების სისტემის შესახებ საქართველოს კანონი; საქართველოს მთავრობის 2010 წლის 20 აგვისტოს N242 დადგენილება;



## 6. სამართლებრივი შეფასება

6.1. საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 22-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სარჩელი შეიძლება აღიმრას ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობის მოთხოვნით.

საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ პუნქტის თანახმად, ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტად ჩაითვლება ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ადმინისტრაციული კანონმდებლობის საფუძველზე გამოცემული სამართლებრივი აქტი, რომელიც აწესებს, ცვლის, წყვეტს ან ადასტურებს პირის ან პირთა შეზღუდული წრის უფლებებსა და მოვალეობებს. ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტად ჩაითვლება აგრეთვე ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება მის უფლებამოსილებას მიკუთვნებული საკითხის დაკმაყოფილებაზე განმცხადებლისათვის უარის თქმის შესახებ, ასევე ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გამოცემული ან დადასტურებული დოკუმენტი, რომელსაც შეიძლება მოჰყვეს სამართლებრივი შედეგი.

სასამართლო მიიჩნევს, რომ მოსარჩელის მიერ სადავოდ ქცეული გადაწყვეტილებები წარმოადგენენ ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტებს და საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ პუნქტიდან გამომდინარე, დავის განხილვისას უნდა შემოწმდეს ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების შესაბამისობა საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით დადგენილი აქტის გამოცემის მომწესრიგებელ შესაბამის ნორმებთან და სხვა საკანონმდებლო, თუ კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების დებულებებთან.

7.2. დაცული ტერიტორიების სისტემის შესახებ საქართველოს კანონის მე-5 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, ეროვნული პარკი იქმნება ეროვნული და საერთაშორისო მნიშვნელობის, შედარებით დიდი და ბუნებრივი მშვენიერებით გამორჩეული ეკოსისტემების დასაცავად სასიცოცხლო გარემოს შენარჩუნების, მეცნიერული კვლევა-ძიების, საგანმანათლებლო და რეკრეაციული საქმიანობისათვის. ამავე მუხლის მე-3 პუნქტის „ზ“ ქვეპუნქტის თანახმად, ეროვნულ პარკში შეიძლება მოეწყოს შემდეგი ძირითადი ზონები, მათ შორის ტრადიციული გამოყენების ზონა. ამასთან, ტრადიციული გამოყენების ზონა ეწყობა ბუნების დაცვის და განახლებადი ბუნებრივი რესურსების ტრადიციულ გამოყენებასთან დაკავშირებული სამეურნეო საქმიანობისათვის. ზონაში დაიშვება ადგილობრივი მოსახლეობის საჭიროებით და ბუნებრივი პროდუქტიულობით ლიმიტირებული თიბვა, ძოვება, საშეშე მერქნის მოპოვება და სხვა. დაუშვებელია ხვნა-თესვა და სასოფლო-სამეურნეო ნაკვეთების განთავსება.

დაცული ტერიტორიების სტატუსის შესახებ კანონის მე-6 მუხლის პირველი ნაწილის



თანახმად, ყაზბეგის ეროვნული პარკი შეიქმნა 8707 ჰა ტერიტორიაზე. საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების მინისტრის 2009 წლის 28 დეკემბრის N46 ბრძანებით 2008 წლის 7 ნოემბრის N729 ბრძანებას დაემატა N12 დანართი. აღნიშნული დანართით დადგენილი იყო ყაზბეგის ეროვნული პარკის ფუნქციონირების დროებითი რეგულირების წესი. წესის მე-8 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, ყაზბეგის ეროვნული პარკის ტრადიციული გამოყენების ზონის საერთო ფართობი შეადგენს 2990 ჰა ტერიტორიას, რომელიც მოიცავს №2 კვარტალის მე-5 უბანს და №№ 5, 6, 10, 11, 14, 18, 26, 27, 28, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 36, 38, 41, 42, 44, 45, 49, 57, 58 კვარტალებს. ამავე მუხლის მე-2 პუნქტი ადგენს იმ საქმიანობათა ჩამონათვალს, რაც დასაშვებია ეროვნული პარკის ტრადიციული გამოყენების ზონაში. სასამართლოს მიერ დადგენილია ის გარემოება, რომ დარიალ ჰესის მშენებლობისათვის სახელმწიფო ტყის ფონდით სპეციალური დანიშნულებით სარგებლობაში გამოსაყოფი მიწის ფართი ექცეოდა ყაზბეგის ეროვნული პარკის ტრადიციული გამოყენების ზონის N6 კვარტალის მე-18 ლიტერში.

მოსარჩელე სადავო ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის კანონშესაბამობის დასადასტურებლად მიუთითებს დაცული ტერიტორიების სისტემების შესახებ კანონზე. აღნიშნული საკანონმდებლო აქტი ეროვნული პარკის ტერიტორიაზე ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობას არ ითვალისწინებს. სასამართლო მიუთითებს საქართველოს ტყის კოდექსის მე-2 მუხლზე, რომლის თანახმად, საქართველოს კანონმდებლობა საქართველოს ტყის ფონდის მოვლის, დაცვის, აღდგენისა და გამოყენების სფეროში შედგება საქართველოს კონსტიტუციის, საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებისა და შეთანხმებების, „გარემოს დაცვის შესახებ“, „დაცული ტერიტორიების სისტემის შესახებ“, „ცხოველთა სამყაროს შესახებ“, „წყლის შესახებ“ საქართველოს კანონების, მიწის კანონმდებლობის, ამ კოდექსის და საქართველოს სხვა ნორმატიული აქტებისაგან. ამავე კოდექსის მე-5 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, ტყე არის გეოგრაფიული ლანდშაფტის ნაწილი, რომელიც მოიცავს საქართველოს კანონმდებლობით ტყისთვის მიკუთვნებული ხეების, მათი გავრცელების არეალში მოქცეული მიწის, აგრეთვე ბუჩქების, ბალახების, ცხოველებისა და სხვათა ერთობლიობას, რომლებიც თავიანთი განვითარების პროცესში ურთიერთდაკავშირებულნი არიან ბიოლოგიურად და გავლენას ახდენენ ერთმანეთსა და გარემოზე. ამავე მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტის მიხედვით, სახელმწიფო ტყე არის სახელმწიფოს საკუთრებაში არსებული ტყე; ამავე კოდექსის მე-14 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, სახელმწიფო ტყის ფონდი ინსტიტუციური მართვის მიხედვით იყოფა სახელმწიფო ტყის ფონდის დაცულ ტერიტორიებად, რომლებიც მოიცავს სახელმწიფო ტყის ფონდის ფარგლებში არსებულ და „დაცული ტერიტორიების სისტემის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად განსაზღვრულ ტერიტორიებს. აღნიშნულ ნორმათა ანალიზის საფუძველზე სასამართლო მიიჩნევს, რომ კანონმდებელი „დაცული ტერიტორიების სისტემის შესახებ“ საქართველოს კანონით მოაზრებულ ტერიტორიას აქცევს ტყის კოდექსით დადგენილ ტყის ფონდის ფარგლებში. ამდენად, სადავო საკითხის გადაწყვეტისას ტყის კოდექსისა და საქართველოს მთავრობის 2010 წლის 20 აგვისტოს N242 დადგენილების შესაბამისი ნორმების გამოყენება მართებულია.



საქართველოს ტყის კოდექსის 33-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, აუცილებლობის შემთხვევაში ან მნიშვნელოვანი ეკონომიკური სარგებლის მიღების მიზნით სახელმწიფო ტყის ფონდით სპეციალური დანიშნულებით სარგებლობა შეიძლება საქართველოს გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის მოთხოვნათა დაცვით. ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის მიხედვით, გადაწყვეტილებას ამ კოდექსის 68-ე მუხლის მე-5 ნაწილითა და 69-ე მუხლის მე-3 ნაწილით გათვალისწინებულ შემთხვევებში სახელმწიფო ტყის ფონდის სპეციალური დანიშნულებით სარგებლობისათვის გაცემისა და ამ ტერიტორიაზე სპეციალური ჭრების განხორციელების თაობაზე იღებს საქართველოს მთავრობა ამავე კოდექსის 31-ე მუხლის მოთხოვნათა დაცვით.

საქართველოს მთავრობის 2010 წლის 20 აგვისტოს N242 დადგენილებით დამტკიცებული ტყის სარგებლობის წესის 27<sup>1</sup> მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, სახელმწიფო ტყის ფონდით სპეციალური დანიშნულებით სარგებლობა ხორციელდება შემდეგი მიზნებისათვის ჰიდროკვანძების, მილსადენების, გზების, კავშირგაბმულობის (გარდა ტყის ფონდში კავშირგაბმულობის საკომუნიკაციო ნაგებობის განთავსებისა), ელექტროგადამცემი კომუნიკაციების, არხების ფუნქციონირებისათვის, მშენებლობისათვის, რეკონსტრუქციისათვის (რეაბილიტაციისათვის) ან დემონტაჟისათვის ან ამისათვის საჭირო საპროექტო ან/და საინჟინრო-გეოლოგიური სამუშაოებისათვის (ცვლილების დოკუმენტი საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 1 ივნისის N228, მოქმედებს 2011 წლის 11 ივნისიდან). ამავე წესის 27<sup>2</sup> მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, საქართველოს ტყის კოდექსის 68-ე მუხლის მე-5 ნაწილითა და 69-ე მუხლის მე-3 ნაწილით გათვალისწინებულ შემთხვევებში სახელმწიფო ტყის ფონდის სპეციალური დანიშნულებით სარგებლობისათვის გაცემისა და ამ ტერიტორიაზე სპეციალური ჭრების განხორციელების თაობაზე გადაწყვეტილებას იღებს საქართველოს მთავრობა.

ამდენად, დაცული ტერიტორიების სისტემების შესახებ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული სადავო ტერიტორია ტყის ფონდის შემადგენელი ნაწილია. საქართველოს მთავრობა უფლებამოსილი იყო სახელმწიფო ტყის ფონდის სპეციალური დანიშნულებით სარგებლობისათვის გაცემის თაობაზე მიეღო გადაწყვეტილება. ამგვარი გადაწყვეტილება აისახა სადავო საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 18 ნოემბრის N2247 განკარგულებაში. დავის განხილვისას წარმოდგენილია დოკუმენტაცია, რომელთა თანახმად, ჰიდროელექტროსადგურის პროექტის მნიშვნელობასთან დაკავშირებით რაიმე დასკვნა არ მოიპოვებოდა სსიპ ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტოსა და სახელმწიფო ქონების ეროვნულ სააგენტოში. ამასთან, წარმოდგენილია საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 26 ივნისის №1150 განკარგულება, რომლითაც მოწონებულ იქნა საქართველოს მთავრობას, სს დარიალ ენერჯის, სს ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორის და შპს ენერგოტრანსს შორის 2011 წლის 19 მაისს დადებული ხელშეკრულებაში ცვლილების შეტანის თაობაზე შეთანხმების პროექტი. აღნიშნული პროექტის განმარტებით ბარათში ასახულია მშენებარე ჰიდროელექტროსადგურის მიზნობრიობა და საინვესტიციო ოდენობა.

7.3. საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის პირველი ნაწილის შესაბამისად, ამ კოდექსის 22-ე მუხლში აღნიშნულ სარჩელთან დაკავშირებით სასამართლო უფლებამოსილია გამოიტანოს გადაწყვეტილება ადმინისტრაციული აქტის ბათილად ცნობის შესახებ თუ ადმინისტრაციული აქტი ეწინააღმდეგება კანონს და ის პირდაპირ და უშუალო (ინდივიდუალურ) ზიანს აყენებს მოსარჩელის კანონიერ უფლებას, ან ინტერესს ან უკანონოდ ზღუდავს მას.

საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-60<sup>1</sup> მუხლში მოცემულია ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობის საფუძვლები. აღნიშნული ნორმის პირველი ნაწილის თანახმად, ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი ბათილია, თუ იგი ეწინააღმდეგება კანონს ან არსებითად დარღვეულია მისი მომზადების ან გამოცემის კანონმდებლობით დადგენილი სხვა მოთხოვნები. ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის მომზადების ან გამოცემის წესის არსებით დარღვევად ჩაითვლება ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა ამ კოდექსის 32-ე ან 34-ე მუხლით გათვალისწინებული წესის დარღვევით ჩატარებულ სხდომაზე ან კანონით გათვალისწინებული ადმინისტრაციული წარმოების სახის დარღვევით, ანდა კანონის ისეთი დარღვევა, რომლის არარსებობის შემთხვევაში მოცემულ საკითხზე მიღებული იქნებოდა სხვაგვარი გადაწყვეტილება.

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, თუ ამ კოდექსით სხვა რამ არ არის დადგენილი, ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებაში გამოიყენება საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის დებულებანი. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-3 მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, მხარეები იწყებენ საქმის წარმოებას სასამართლოში, ამ კოდექსში ჩამოყალიბებული წესების შესაბამისად, სარჩელის ან განცხადების შეტანის გზით. ისინი განსაზღვრავენ დავის საგანს და თვითონვე იღებენ გადაწყვეტილებას სარჩელის (განცხადების) შეტანის შესახებ.

აღსანიშნავია, რომ სასარჩელო მოთხოვნა არის ბათილად იქნეს ცნობილი საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 18 ნოემბრის N2247 განკარგულება ყაზბეგის ეროვნული პარკის ტერიტორიაზე ჰიდროელექტროსადგურის „დარიალ ჰესის“ მშენებლობისათვის საჭირო 87737 კვ.მ. მიწის ფართობის სახელმწიფო ტყის ფონდით სპეციალური დანიშნულებით სარგებლობაში გამოყოფის ნაწილში. მოსარჩელე თვლის, რომ სადავო სამართლებრივი აქტი გამოცემულია გარემოს დაცვის შესახებ საქართველოს კანონის 45.1, 46.2, 53.1 მუხლების უგულვებელყოფით. მოსარჩელე ასევე ყურადღებას ამახვილებს "წითელი ნუსხისა" და "წითელი წიგნის" შესახებ საქართველოს კანონის მე-10<sup>2</sup> და მე-11.1 მუხლებზე. სასამართლო მიუთითებს დაცული ტერიტორიების საგნებს ყაზბეგის ეროვნული პარკის ადმინისტრაციის 2011 წლის 14 ნოემბრის N25-05/44 წერილზე, რომლის თანახმად, სადავო ტერიტორიაზე საქართველოს წითელი ნუსხაში შეტანილი მერქნიანი მცენარეების სახეობები არ იყო წარმოდგენილი, ხალხი არსებული ნახაზის



